

Γράφουν ο Γρηγόρης Χρονόπουλος και ο Γιώργος Χατζηβασίλης

ΓΙΑ ΝΑ ΜΗΝ ΞΕΧΝΟΥΝ ΟΙ ΠΑΛΙΟΙ ΚΑΙ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΟΥΝ ΟΙ ΝΕΟΙ...

ΕΝΑΣ ΦΙΛΟΣ ΗΡΘΕ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΛΙΑ ΦΟΡΤΩΜΕΝΟΣ ΜΕ ΩΡΑΙΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Γιώργο, γεια σου.

Πάλι δεν με κατάλαβες Γιώργο, ανάφερα ανθρώπους που άφησαν τη ζωή που ζούσαν, τη δουλειά τους, για να κάνουν τη ζωή τους καλύτερη, να πλουτίσουν με γνώσεις τη ζωή τους και μου αναφέρεις ανθρώπους που ξέρουν γράμματα. Ξέρω, υπάρχουν πολλοί που βγάζουν και βιβλία και αυτοτιτλοφορούνται μεγάλοι και σπουδαίοι. Τώρα μαλιστα που η τεχνολογία κάνει εύκολη την έκδοση έχουμε πολλές ντόπιες εκδόσεις. Η μία γράφει για τον εαυτό της, η άλλη για την εγγονούλα της, ο άλλος για τις αναμνήσεις του, ο άλλος φανταστικές ιστορίες και όλοι καμαρώνουν τον τίτλο συγγραφέας. Από κοντά και κάποιοι, κάποιες με στικάκια που είναι σαν αυτά για τα ημερολόγια και το παίζονται σπουδαίοι/ες. Ο Μανιάτης που ανάφερα δεν το πρόβαλε, δεν το εκμεταλλεύτηκε για να προβληθεί. Γι' αυτούς τους ανθρώπους μίλησα, αυτούς που ζήτησαν μόρφωση, ποιότητα ζωής. Και πόσους ξέρουμε, γιατί δεν είναι αυτοί που εμείς γνωρίζουμε και αναφέρουμε. Είχα γνωρίσει μια σοβαρή κοπέλα που έχασε τον άντρα της πολύ νέα. Η Άννα Λάμπρου που στο πένθος της μπήκε στο πανεπιστήμιο και σπούδασε.

Γιώργο, πιστεύω πως η μάθηση συμβαδίζει με τη γνώση, αλλά όταν η μάθηση είναι ηλεκτρονική, δεν είναι γνώση, δεν είναι μόρφωση. Όταν τελειόφοιτος γυμνασίου σου λέει «όχι ο Καναδάς δεν είναι στην Αμερική», αλλά ξέρει όλα τα κουμπιά του κομπιούτερ, δεν έχει καμιά αξία το απολυτήριο.

Και εκεί είναι το πρόβλημα, εκεί λέω ότι η Παιδεία γίνεται εξειδίκευση. Αν σκεφτούμε πόση μάθηση χρειάζεται για το χειρισμό του κινητού τηλεφώνου – και πόσα χρήματα – και το νεότερο και καλύτερο και πιο πολύπλοκο, θα καταλάβουμε πόσος χρόνος χάνεται από την μάθηση, την μόρφωση. Εκεί εστιάζουν το βιβλίο τους οι δύο Αμερικανοί καθηγητές «Ποιος σκοτώσε τον Όμπρο», στη μόρφωση και μάλιστα στην πανεπιστημιακή, που βγάζει περισσότερο τεχνοκράτες, με την υποστήριξη των δυνατών, αποβλέποντας στο κέρδος.

Φίλε μου, αυτά βλέπω και αυτά αναφέρω. Δεν ανήκω σε κόμματα και παρατάξεις, είμαι και προτιμώ να μένω ελεύθερος για να μπορώ να εκ-

φράζομαι ελεύθερα και να κρίνω, να επικρίνω, να συγκρίνω και να κατακρίνω.

Και να σου πω κάτι, στην αναγνώριση και παραδοχή της εξέλιξης και στην παραδοχή της βίας που έγινε ανεξέλεγκτη, όπως λες, εγώ βλέπω στους νέους τραμπούκους, όπως λες, βλέπω έναν παραλληλισμό. Τα κοτόπουλα που αδελφοσύνη των μεγάλων στην εκκολαπτική μηχανή, χωρίς τη φροντίδα και καθοδήγηση της κλώσας... δεν κλωσσάνε. Σου λέει τίποτα αυτό;

ΜΑΣ ΓΕΛΑΣΑΝ

Ξεκινήσαμε
Με ηθικές διδασκαλίες,
Το φόβο της αμαρτίας,
Τον έπαινο της σεμνότητας
Το σεβασμό της αγάπης.
Αργότερα μας μίλησαν
Για το δικαίωμα,
Και την ευθύνη των άλλων
Για την όποια μας αταξία.
Και για ισότητα, δικαιοσύνη,
Αδελφοσύνη των λαών
Και άλλα μεγαλόστομα.
Κι αργότερα
Με τα χρόνια, με την κρίση
Είδαμε πως μας γέλασαν.
Και της γιαγιάς μας η χρηστομάθεια
Και του οδηγητή μας τα κηρύγματα.
Κι εμείναμε
Στη μικροαστική μας ασημότητα
Μ' ασήμαντες επιτεύξεις.
Κάτι παιγνίδια για παιδιά.

Γρηγόρης

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Γειά σου κι' εσένα Γρηγόρη,
Ασφαλώς δεν σε κατάλαβα φίλε μου, γιατί εγώ -τουλάχιστον- πάντα πίστευα πως «μόρφωση» είναι να «ξέρεις γράμματα» και όταν έλεγαν οι γονείς μου «να μάθεις γράμματα» στην εποχή μου, εννοούσαν πως έπρεπε να «μορφωθώ». Δεν έχω καταλάβει τί εννοείς με την «καλύτερη» ζωή, όμως η πείρα με έχει διδάξει κιόλας πως η «μόρφωση» δεν κάνει πάντα καλύτερη τη ζωή μας. Υπάρχουν πολλοί μορφωμένοι άνθρωποι που νιώθουν καλύτερη τη ζωή τους όταν έμαθαν να φτιάχνουν έπιπλα ποιότητας χωρίς να είναι μαραγκοί, άλλοι να ζωγραφίζουν χωρίς να έχουν ταλέντο ή έμαθαν να μαγειρεύουν νοστιμότητα φαγητά, άλλοι -καλή σου ώρα- όταν ασχολούνται με τον κήπο τους, ενώ άλλοι βαθμολογούν την ποιότητα της ζωής τους ανάλογα με το μέγεθος του πλούτου τους.

Φτωχή μου γνώμη είναι μακάρι η μόρφωση να συνοδεύεται με την ανθρωπιά, με το να αγαπάς και να σέβεσαι τον πλοσίον και το περιβάλλον σου, δυστυχώς, όμως, δεν συμβαίνει αυτό. Αν κάποιοι «μορφωμένοι» όπως τον Παϊζη, τον Μανιάτη και τους άλλους καλούς συμπάροικους που αναφέρεις ήταν/είναι και άνθρωποι, οφείλεται περισσότερο στον χαρακτήρα τους,

στα διδάγματα από την οικογένειά τους, στα πιστεύω τους, παρά στο γεγονός ότι πλούτισαν τη ζωή τους με γνώσεις.

Άνθρωποι με γνώσεις έχουν ζητήσει πολλές φορές να με απολύσουν οι εκάστοτε εκδότες του «Κόσμου» επειδή δεν συμφωνούσαν με τα γραπτά μου. Αυτό θα καλύτερευε τη ζωή τους; Ίσως, αλλά κρίμα την μόρφωση και τις γνώσεις τους.

Αναφέρεις τα πολιτικά κόμματα στα οποία ούτε εγώ ανήκω, αν και μ' ενδιαφέρει η πολιτική γιατί αφορά τη ζωή μας και το μέλλον της πατρίδας μας. Έχω γνωρίσει κομμουνιστές και άλλους «προοδευτικούς» που ανταγωνίζονται σε απληστία τους πιο σκληρούς συντηρητικούς επιχειρηματίες. Όπως έχω γνωρίσει επιτυχημένους επιχειρηματίες που δεν ξεχνούν τον φτωχό και τον ανήμπορο.

Τί θέλω να πω; Ότι η ζωή μας δεν γίνεται «καλύτερη» με γνώσεις και μόρφωση, αλλά όταν δεν μάς ενοχλεί με τύψεις η συνείδησή μας. Όταν στο τέλος της ημέρας νιώθουμε ικανοποίηση επειδή προσφέραμε το μερδικό μας στην κοινωνία, δεν αδικήσαμε κανέναν, δεν εκμεταλλευτήκαμε κανέναν, δεν στενοχωρήσαμε κανέναν και αν μπορέσαμε να βοηθήσουμε μια κατάσταση, το κάναμε όσο μπορούσαμε καλύτερα.

Αυτές οι διαφωνίες μας, καλέ μου φίλε, δεν πρέπει να σε ενοχλούν, γιατί εγώ χαίρομαι που μερικές φορές ξεφεύγουμε από τις αναμνήσεις τού χθες και φιλοσοφούμε. Πιστεύω πραγματικά πως σ' αυτές τις συζητήσεις μας συμμετέχουν νοερά και οι αναγνώστες μας με τη δική τους άποψη, που ίσως είναι διαφορετική από τη δική μας. Θα έλεγα πως όταν με πολιτισμένο τρόπο εκφράζονται διαφορετικές απόψεις πλουτίζονται οι γνώσεις μας, γι' αυτό στα Γυμνάσια και αλλού στην Αυστραλία ενθαρρύνονται οι οργανωμένες δημόσιες συζητήσεις (debates).

Μακάρι να είχαμε το χώρο στην εφημερίδα μας να δημοσιεύουμε και τις απόψεις των αναγνωστών μας στα θέματα που συζητούμε. Ίσως θα μπορούσαν να εκφράσουν τις απόψεις τους με επιστολές στη διεύθυνση της εφημερίδας, που θα δημοσιεύονται σε άλλη σελίδα...